

Na podlagi drugega odstavka 11. člena Zakona o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14), tretjega odstavka 41. člena Akta o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest v FURS, št. 10-33/2014-1, z dne 16. 7. 2014 ter 13. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11, 32/12, 94/12, 101/13, 111/13, 25/14, 40/14, 90/14 in 91/15), izdajam

NAVODILO

O IZVAJANJU POSTOPKA PASIVNEGA OPLEMENITENJA, št. 22/2016

1. S tem navodilom se določijo pravila in postopki v zvezi z obravnavo zahtevka, preverjanjem pogojev in izdajo dovoljenja za pasivno oplemenitenje, vodenjem evidenc, zaključkom postopka, uporabo in gibanjem blaga v postopku pasivnega oplemenitenja.

Pravna podlaga

2. Postopek pasivnega oplemenitenja je urejen v naslednjih predpisih:
 - Uredba (EU) št. 952/2013 o Carinskem zakoniku Unije (UL EU L 269; v nadaljevanju: CZU); členi 210-225, 255, 259-262;
 - Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2044 o podrobnih pravilih v zvezi z nekaterimi določbami CZU (UL EU L št. 343; v nadaljevanju: DU); členi 161-183, 240, 242-243;
 - Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb CZU (UL EU L 343; v nadaljevanju IU); členi 259-271;
 - Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/341 v zvezi z prehodnimi določbami za nekatere določbe CZU, kadar zadevni elektronski sistemi še ne delujejo in o spremembi DU (UL EU L 69; v nadaljevanju PDU).

Opredelitev pojmov

- Operacije oplemenitenja: obsegajo obdelavo blaga, vključno z montažo, sestavljanjem ali pritrjevanjem blaga na drugo blago, predelavo blaga, uničenje blaga ter popravilo blaga, vključno z obnovitvijo in ureditvijo;
- Oplemeniteni proizvodi: pomenijo blago, dano v postopek oplemenitenja, na katerem so bile opravljene operacije oplemenitenja;
- Pasivno oplemenitenje EX-IM: pomeni izvoz unijskega blaga v okviru postopka pasivnega oplemenitenja pred uvozom oplemenitenih proizvodov;
- Pasivno oplemenitenje IM-EX: pomeni predhodni uvoz oplemenitenih proizvodov, pridobljenih iz enakovrednega blaga v okviru postopka pasivnega oplemenitenja pred izvozom blaga, ki ga zamenjuje;
- Nadzorni carinski organ pomeni carinski organ, ki je v polju 11c obrazca dovoljenja za pasivno oplemenitenje, določen za nadzor nad izvajanjem postopka.

Uporaba postopka pasivnega oplemenitenja

3. V okviru postopka pasivnega oplemenitenja se lahko unijsko blago začasno izvozi s carinskega območja Unije, da se na njemu izvedejo operacije oplemenitenja. Oplemeniteni proizvodi se lahko, na podlagi zahtevka in ob izpolnjevanju pogojev iz dovoljenja, ponovno uvozijo in sprostijo v prost promet s popolno ali delno oprostitvijo uvozne dajatve.

Postopek pasivnega oplemenitenja v skladu s členom 259/2 CZU ni dovoljen za naslednje unijsko blago:

- blago, ki je zaradi izvoza upravičeno do povračila oz. odpusta uvozne dajatve, do izvoznih nadomestil ali do druge finančne ugodnosti, odobrene v okviru skupne kmetijske politike;
- blago, ki je bilo pred izvozom sproščeno v prost promet z oprostitvijo ali po znižani stopnji zaradi njegove posebne rabe.

Vložitev zahtevka in izdaja dovoljenja

4. Postopek izdaje dovoljenja za pasivno oplemenitenje poteka v skladu z navodilom, ki obravnava carinski upravni postopek (določbe glede vlaganja zahtevkov in izdaje carinskih odločb).
5. Zahtevek za izdajo dovoljenja se vloži pri finančnemu uradu (Sektor za carine), pristojnem za kraj, kjer se vodi oz. je dostopna glavna računovodska evidenca vložnika za carinske namene.
6. Zahtevek se vloži na obrazcu iz priloge 1 tega navodila in izpolni v skladu s pojasnjevalnimi opombami.

Pogoji za izdajo dovoljenja

7. Da bi lahko carinski organ izdal dovoljenje za izvajanje postopka mora vložnik zahtevka izpolnjevati naslednje pogoje:
 - sedež ima na carinskem območju Unije,
 - carinskemu organu poda ustrezna zagotovila za pravilno izvajanje operacij (vodenje evidenc, identifikacija, carinski nadzor, idr.). Šteje se, da pooblaščen gospodarski subjekt za carinske poenostavitve izpolnjuje ta pogoj, če je ta pogoj že bil preverjen pri izdaji dovoljenja za pooblaščenega gospodarskega subjekta,
 - dovoljenje nima negativnih posledic za bistvene interese proizvajalcev Unije (ta pogoj se pri pasivnem oplemenitju ne uporablja, razen kadar obstaja dokaz, da bodo verjetno nastale negativne posledice za bistvene interese proizvajalcev Unije v zvezi z kmetijskim blagom iz priloge 71-02 DU).

Dovoljenje

8. Z izjemo zahtevka, ki temelji na carinski deklaraciji, carinski organ izda dovoljenje na obrazcu iz priloge 2 tega navodila. Poleg predpisanih podatkov iz obrazca, je treba v dovoljenju izrecno navesti:
 - odgovorne osebe imetnika dovoljenja, ki skrbijo za pravilnost izvajanja postopka (kontaktni podatki);
 - podatke o drugih dovoljenjih, ki so povezana z izvajanjem postopka (aktivno oplemenitenje, poenostavljeni postopki, dr.)
9. Dovoljenje se izda najpozneje v 30 dneh od datuma sprejema zahtevka, če ta vključuje le eno državo članico. V ostalih primerih velja splošni rok 120 dni (člen 22/3 CZU). Rok veljavnosti dovoljenja ne sme presegati obdobja 5 let oz. 3 let za blago iz priloge 71-02 DU.
10. V primeru, ko vložnik zaprosi za podaljšanje ali spremembo dovoljenja, mora pristojna oseba, ki vodi postopek, v sodelovanju z nadzornim carinskim organom preveriti, ali je bilo dosedanje izvajanje postopka v skladu z izdanim dovoljenjem.
11. Carinski organ lahko v utemeljenih primerih izda dovoljenje z učinkom za nazaj, če vložnik zahtevka izpolnjuje pogoje iz člena 211/2 CZU (gospodarska potreba, neobstoj goljufivega dejanja, ustrezne evidence, idr.).

Evidenca vodenja postopka

12. Imetnik dovoljenja mora voditi evidence v zvezi z izvajanjem operacij oplemenitenja v obliki, ki jo potrdi carinski organ. Kot evidenco lahko carinski organ potrdi obstoječe knjigovodstvo oz. drugo aplikacijo imetnika dovoljenja, če je ta sprejemljiva za carinski organ in vsebuje ustrezne podatke.

13. Evidenca imetnika dovoljenja mora vsebovati informacije in navedbe o postopku oplemenitenja, ki carinskemu organu omogočajo učinkovit carinski nadzor nad izvajanjem postopka, zlasti glede identifikacije in sledljivosti blaga v postopku.

Informacije in navedbe, ki jih mora vsebovati evidenca, so opredeljene v členu 178 DU. Carinski organ lahko pri postopku pasivnega oplemenitenja opusti zahtevo po predložitvi določenih informacij, kadar to ne vpliva negativno na carinski nadzor.

Gibanje blaga

14. Gibanje blaga v postopku pasivnega oplemenitenja od urada prepustitve v postopek do carinskega urada izstopa se izvaja brez carinskih formalnosti.

Zaključek postopka

15. Postopek pasivnega oplemenitenja je zaključen, ko je blago, dano v postopek, ponovno uvoženo v obliki oplemenitenih proizvodov ali v nespremenjenem stanju oziroma je dokončno izvoženo ali uničeno.
16. Carinski organi določijo rok, v katerem mora biti začasno izvoženo blago ponovno uvoženo na carinsko območje Unije v obliki oplemenitenih proizvodov ali popravljenega blaga in sproščeno v prost promet, da je lahko upravičeno do popolne ali delne oprostitve uvozne dajatve.

Rok se lahko na utemeljeno zahtevo imetnika dovoljenja podaljša za razumno obdobje.

Normativ (stopnja donosa)

17. Normativ porabe oz. če je to primerneje, metodo za določitev takšnega normativa, se določi na podlagi dejanskih okoliščin, v katerih se bodo izvajale operacije oplemenitenja, v sodelovanju z imetnikom dovoljenja za vsak primer posebej.

Izračun zneska uvozne dajatve

18. V primeru, ko nastane carinski dolg za oplemenitene proizvode ali nadomestne proizvode v okviru sistema standardne zamenjave brez predhodnega uvoza, se znesek uvozne dajatve izračuna na podlagi stroškov operacij oplemenitenja, opravljenega zunaj carinskega območja Unije.
19. Kadar so za oplemenitene ali nadomestne proizvode predpisane posebne uvozne dajatve (člen 75 DU), se znesek uvozne dajatve izračuna na podlagi carinske vrednosti oplemenitenih proizvodov v času sprejema carinske deklaracije za sprostitev v prosti promet, od česar se odšteje statistična vrednost ustreznega blaga na začasnem izvozu na dan, ko je bilo dano v postopek pasivnega oplemenitenja, pomnožena z zneskom uvozne dajatve, ki se uporablja za oplemenitene ali nadomestne proizvode, ter deljena s carinsko vrednostjo oplemenitenih ali nadomestnih proizvodov. Primer izračuna:

Carinska vrednost belega sladkorja (oplemeniten proizvod)	400 € / tono
Statistična vrednost začasno izvoženega blaga	200 €
Znesek uvozne dajatve za beli sladkor	420 € / tono

$$\text{Izračun zneska uvozne dajatve: } (400 \text{ €} - 200 \text{ €}) * \frac{420 \text{ €}}{400 \text{ €}} = 210 \text{ € / tono}$$

Popravilo blaga

20. V primeru brezplačnega popravila zaradi pogodbene ali zakonske obveznosti, ki izhaja iz garancije, bodisi zaradi tovarniške napake ali napake v materialu, je tako blago upravičeno do popolne oprostitve uvozne dajatve.

Če gre za plačljivo popravilo, se vzamejo, z upoštevanjem splošnih določb o carinski vrednosti, stroški popravila kot osnova za določitev carinske vrednosti.

Sistem standardne zamenjave

21. Sistem standardne zamenjave omogoča, da uvoženi proizvod (t.i. nadomestni proizvod) pod določenimi pogoji nadomesti oplemeniteni proizvod.
22. Uporablja se v primeru popravil pomanjkljivega unijskega blaga, razen blaga, ki je predmet ukrepov kmetijske politike. Carinski organ odobri postopek na podlagi ustrezno izpolnjenega zahtevka (polje 18 iz priloge 1 oziroma polje 2 iz priloge 3 tega navodila).
23. Nadomestni proizvod mora imeti enako tarifno oznako, enako tržno kakovost in tehnične lastnosti, kot bi jih imelo pomanjkljivo blago, če bi bilo na njem opravljeno popravilo. Kadar se pomanjkljivo blago uporabi že pred izvozom, morajo biti rabljeni tudi nadomestni proizvodi. Ta zahteva se opusti, če je bil nadomestni proizvod dobavljen brezplačno bodisi zaradi pogodbene ali zakonske obveznosti, ki izhaja iz garancije, bodisi zaradi napake v materialu ali tovarniške napake.
24. Carinski organ lahko, na podlagi vloženega zahtevka, dovoli uvoz nadomestnih proizvodov, preden se pomanjkljivo blago izvozi (t.i. pasivno oplemenitenje IM-EX). V primeru predhodnega uvoza mora vložnik predložiti zavarovanje za znesek uvozne dajatve, ki bi se plačala, če pomanjkljivo blago ne bi bilo izvoženo. Zavarovanje (GRN) se navede v polje 44 uvozne deklaracije.

Rok za izvoz pomanjkljivega blaga je dva meseca od dne, ko carinski organ sprejme deklaracijo za sprostitev nadomestnega proizvoda v prost promet. Ta rok se lahko na podlagi utemeljenega zahtevka podaljša.

Enakovredno blago

23. Carinski organ lahko, če je zagotovljen pravilen potek postopka, zlasti glede ustreznosti carinskega nadzora, na zahtevo odobri uporabo enakovrednega blaga v okviru postopka pasivnega oplemenitenja EX-IM ali IM-EX.
24. Enakovredno blago obsega neunijsko blago, ki se predela namesto unijskega blaga, danega v postopek pasivnega oplemenitenja. Če ni drugače določeno, ima blago enako tarifno oznako, enako tržno kakovost ter enake tehnične lastnosti kot blago, ki ga zamenjuje.
25. Uporaba enakovrednega blaga ni dovoljena:
- za kmetijsko blago iz priloge 71-02 DU;
 - kadar bi za neunijsko blago, ki je oplemeniteno namesto unijskega blaga, veljala začasna ali dokončna protidampinška dajatev, izravnalna dajatev, zaščitna dajatev ali dodatna dajatev zaradi začasne opustitve koncesij, če bi bilo blago prijavljeno za sprostitev v prosti promet;
 - za blago ali proizvode, ki so bili gensko spremenjeni ali vsebujejo elemente, ki so bili gensko spremenjeni;
 - v primeru, ko bi se konvencionalno pridelano blago nadomestilo z ekološko pridelanim blagom in obratno.

26. V primeru dovoljenja za pasivno oplemenitenje IM/EX se določi rok, v katerem je treba unijsko blago, ki je nadomeščeno z enakovrednim blagom, dati v postopek pasivnega oplemenitenja. Ta rok naj ne presega 6 mesecev. Na utemeljeno zahtevo imetnika dovoljenja se lahko rok podaljša, pri čemer celotno obdobje ne sme presegati 12 mesecev.
27. V primeru predhodnega uvoza oplemenitenih proizvodov mora imetnik dovoljenja predložiti zavarovanje za znesek uvozne dajatve, ki bi se plačala, če nadomeščeno unijsko blago ne bi bilo dano v postopek pasivnega oplemenitenja. Zavarovanje (GRN) se navede v polje 44 uvozne deklaracije.

Poenostavljeno dovoljenje v obliki carinske deklaracije

28. Carinska deklaracija se pod pogojem, da je dopolnjena z ustreznimi podatki iz priloge A DU, šteje za zahtevek za pridobitev dovoljenja v naslednjih primerih:
- kadar se blago da v postopek pasivnega oplemenitenja, razen kmetijskega blaga iz Priloge 71-02 DU,
 - kadar je bilo odobreno dovoljenje za pasivno oplemenitenje in se nadomestni proizvodi sprostijo v prost promet z uporabo sistema standardne zamenjave, ki ni bila zajeta v dovoljenju,
 - kadar se sprostijo v prosti promet oplemeniteni proizvodi, operacija oplemenitenja pa zadeva blago nekomercialne narave.
29. Ne glede na to, se zahtevek v obliki carinske deklaracije ne sme uporabljati v naslednjih primerih:
- poenostavljena deklaracija,
 - centralizirano carinjenje,
 - vpis v evidence deklaranta,
 - kadar zahtevek za pridobitev dovoljenja vključuje več kot eno državo članico,
 - kadar se zaprosi za uporabo enakovrednega blaga,
 - kadar pristojni carinski organ obvesti deklaranta, da se zahteva preverjanje gospodarskih pogojev v skladu s členom 211/6 CZU,
 - kadar se vloži zahtevek za pridobitev dovoljenja z učinkom za nazaj v skladu s členom 211/2 CZU.
30. Deklaracija se vloži pri carinskem organu (oddelek za carinjenje), pristojnem glede na kraj, kjer se nahaja blago, ki bo dano v postopek pasivnega oplemenitenja. V polje 44 carinske deklaracije deklarant navede oznako 00100.

Deklaraciji se priloži dokument, izpolnjen na obrazcu iz priloge 3 tega navodila, ki ga potrdi carinski organ.

31. Dovoljenje se odobri s prepustitvijo blaga v zadevni carinski postopek.
32. Postopek se zaključi v roku za zaključek pri odobrenem carinskem uradu (priloga 3, polje 5). Rok za zaključek se lahko v utemeljenih primerih podaljša.

Standardizirana izmenjava informacij (informativni listi)

33. V skladu s 23. členom PDU se lahko do vzpostavitve elektronskih sistemov za standardno izmenjavo informacij med carinskimi organi, za potrebe medsebojnega sporočanja razpoložljivih podatkov v postopku pasivnega oplemenitenja, uporablja informativni list INF 2 iz priloge 13 PDU, in sicer za sporočanje podatkov o začasno izvoženem blagu v tristranskem prometu.

Prehodne določbe za blago, dano v pasivno oplemenitenje pred 1. 5. 2016

Če je bilo blago dano v postopek pasivnega oplemenitenja pred 1. majem 2016 in postopek ni bil zaključen do tega dne, se postopek zaključi v skladu z ustreznimi določbami Uredbe (EGS) št.

2913/92 in Uredbe (EGS) št. 2454/93.

Veljavnost dovoljenj, ki so bila 1. 5. 2016 že veljavna

Dovoljenja za pasivno oplemenitenje, odobrena na podlagi Uredbe (EGS) št. 2913/92 in Uredbe (EGS) št. 2454/93, ki so bila 1. 5. 2016 že veljavna, veljajo do izteka njihove veljavnosti oz. do 1. 5. 2019, pri čemer se upošteva zgodnejši datum.

Končne določbe

Prenehanje veljavnosti

Z dnem uveljavitve tega navodila preneha veljati Navodilo o izvajanju postopka pasivnega oplemenitenja, št. 8/2004, št. 426-90/7-1/2004 z dne 30.04.2004.

Začetek veljavnosti

To navodilo začne veljati 11. 11. 2016.

Številka: 4240-3821/2016-1

Datum: 09. 11. 2016

Jana Ahčin,
generalna direktorica

Priloga 1: obrazec zahtevka + dopolnilni obrazec,

Priloga 2: obrazec dovoljenja + dopolnilni obrazec k dovoljenju,

Priloga 3: dokument, ki se priloži k zahtevku v obliki carinske deklaracije.

Objava:

- internet